

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

**СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
БІЗНЕСУ, ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ
ТА ОБЛІКОВИХ СИСТЕМ**

Збірник доповідей
V Міжнародної науково-практичної конференції

(16 травня 2025 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

Харків – 2025

УДК 33+657(063)

С 91

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(№ 760 від 09 грудня 2024 р.)*

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 14 від 26 травня 2025 р.)*

Редакційна колегія:

д-р. екон. наук, проф. Б. В. Самородов (головний редактор);
к.філос.н., доц. А.А. Чхеайло;
д-р. екон. наук, проф. Г. М. Азаренкова;
д-р. екон. наук, проф. А. П. Грінько;
к-т. екон. наук, доц. Н. Л. Морозова;
к-т. екон. наук, доц. Р. О. Піскунов;
к-т. пед. наук, доц. Н. І. Стяглик.

Адреса редколегії:

61022, м. Харків, майдан Свободи, 4

С 91 Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем: збірник доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2025 року, м. Харків, Україна) [Електронний ресурс]. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Процесор Pentium-класа ; ОС Windows 7/10 ; дисковод CD-ROM; Acrobat Reader 10. – 680 с.

ISBN 978-966-285-797-9

У збірнику представлені доповіді учасників V Міжнародної науково-практичної конференції на загальну тему «Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем».

Для науковців, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів. Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори.

Усі права застережено. Посилання на матеріали обов'язкові.

УДК 33+657(063)

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/23198>

ISBN 978-966-285-797-9

© Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна, 2025

*Кулакова С.Ю.,
к.е.н., доцент
кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
ННІ фінансів, економіки, управління та права
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

Інвестування в економіку, що розглядається як невід’ємний чинник стратегічного розвитку, відіграє виняткову роль у забезпеченні довготермінового і стабільного економічного зростання кожної країни. У сучасних умовах, коли Україна переживає неймовірно складні випробування, зумовлені військовим конфліктом з росією, перед державним керівництвом та її громадянами постає чимало складних викликів. Ці виклики вимагають від них прийняття швидких і максимально ефективних рішень для збереження стабільності. Питання відновлення зруйнованої інфраструктури стає критично важливим: ця інфраструктура є основою для стабільної роботи економіки, забезпечення соціального добробуту та громадської безпеки.

Проекти відновлення важливих елементів, таких як транспорт, енергетика, житлові будинки та соціальні об’єкти, вимагають значних фінансових ресурсів і ретельного планування. Відповідно до даних, наданих українськими та міжнародними аналітичними центрами, сумарні втрати в інфраструктурі через військові дії перевищують 150 мільярдів доларів США. Знищено або пошкоджено значні відрізки доріг, залізничних шляхів, мостів, енергетичних об’єктів, а також навчальні заклади, медичні установи і системи водопостачання та каналізації. Такий масштаб руйнування вимагає не лише термінових відновлювальних заходів, але й ретельного стратегічного планування довгострокових інфраструктурних проєктів.

Фінансування відновлення здійснюється з державного бюджету та за рахунок міжнародної допомоги, кредитних програм таких установ, як Світовий банк, Європейський інвестиційний банк і Європейський банк реконструкції та розвитку. Додатково залучаються гранти від донорських організацій як-от USAID, GIZ, JICA, а також інвестиції як від іноземних, так і національних приватних інвесторів. Кожне джерело фінансування має свої вимоги щодо управління, контролю, звітності та забезпечення прозорості реалізації проєктів.

У процесі реалізації інвестиційних проєктів, спрямованих на відновлення інфраструктури України, стають очевидними унікальні виклики, що потребують адаптації традиційних управлінських підходів до нових реалій. Особливості воєнного часу, обмеженість ресурсів, необхідність швидкої взаємодії з міжнародними партнерами, а також зростаючі вимоги до прозорості та ефективності суттєво впливають на управління інвестиціями. Для чіткого

розуміння основних аспектів цього процесу доцільно представити ключові характеристики в табличному форматі, що дозволить наочно показати не лише основні акценти, а й їх управлінські наслідки (табл. 1).

Таблиця 1

Особливості управління інвестиційними проектами
у сфері відновлення інфраструктури України

Високий рівень ризиків	Управління проектами ускладнюється через воєнну загрозу, правову нестабільність, логістичні бар'єри, інфляцію та обмежений доступ до ресурсів.	Необхідне системне управління ризиками, впровадження планів безперервності, страхування інвестицій, антикризове планування.
Багаторівнева координація учасників	Участь держави, місцевих громад, міжнародних партнерів, приватного сектору та громадянського суспільства вимагає злагодженої взаємодії.	Запровадження ефективних каналів комунікації, визначення ролей та відповідальності сторін, стандартизовані процедури взаємодії.
Використання сучасних технологій управління	Застосування цифрових платформ управління, електронних закупівель, BIM-моделювання та інструментів електронного моніторингу для підвищення ефективності проектів.	Впровадження технологічних інновацій, навчання персоналу, створення інтегрованих ІТ-систем для прозорого управління.
Залучення міжнародного досвіду та стандартів	Вимоги донорів передбачають дотримання стандартів ESG (екологія, соціум, управління), антикорупційної політики, оцінювання гендерного впливу тощо.	Адаптація внутрішніх процедур до міжнародних стандартів, участь консультантів, проведення незалежної оцінки проектів.
Прозорість та підзвітність	Міжнародні донори вимагають прозорості, підзвітності, ефективної звітності за використання коштів, наявності чітких KPI.	Формування системи аудиту, електронної звітності, відкритих бюджетів; регулярний моніторинг результативності; забезпечення відкритого доступу до даних проекту.

Джерело: складено автором самостійно

Пропонована аналітична таблиця, що була розроблена для глибшого розуміння, наочно ілюструє складність процесу управління інвестиційними проектами, спрямованими на відновлення інфраструктури України. Успіх цього масштабного процесу потребує гармонійного поєднання традиційних методик управління проектами із сучасними інноваційними підходами, що мають велике значення для ефективного реагування на виникаючі кризові ситуації. Ефективність реалізації таких проектів тісно пов'язана з тим, наскільки вміло скоординовані менеджери здатні впроваджувати адаптивні механізми для управління ризиками. Вони також повинні забезпечувати високий рівень прозорості та підзвітності, активно використовувати можливості цифрових технологій, а також дотримуватись міжнародно визнаних стандартів.

Застосування цих стратегічних підходів не лише приведе до підвищення ефективності окремих інвестиційних проєктів, але й зміцнить інституційну спроможність держави в контексті її посткризового розвитку.

В Україні, попри активні зусилля щодо відновлення критичної та соціальної інфраструктури, реалізація інвестиційних проєктів натрапляє на низку системних проблем, які затримують досягнення запланованих результатів. Одним із важливих викликів є обмежена інституційна спроможність як державних органів, так і виконавців проєктів, що заважає ефективності управлінських рішень, координації дій та належному контролю над проєктами. Суттєвою проблемою залишається недостатня якість підготовки техніко-економічних обґрунтувань проєктів, що веде до перевищення кошторисів, затримок у виконанні робіт і нераціонального використання фінансових ресурсів. Корупційні ризики, особливо на етапах проведення тендерів, укладання контрактів із підрядниками та контролю за реалізацією проєктів, серйозно підривають довіру донорів і створюють перепони для залучення зовнішнього фінансування. Крім того, варто відзначити нестачу кваліфікованих фахівців, здатних ефективно керувати великими інфраструктурними ініціативами відповідно до сучасних стандартів управління проєктами. Ця кадрова проблема загострюється через втрату спеціалістів унаслідок війни та міграції. Також відзначається відсутність цілісного стратегічного бачення відновлення, бракує загальнонаціональної політики та єдиного плану відновлення, який би враховував регіональні пріоритети, ступінь руйнувань і економічну доцільність інвестицій. Це перешкоджає комплексному підходу до відновлення та знижує ефективність використання наявних ресурсів.

Для забезпечення ефективного управління інвестиціями у відновлювальних проєктах потрібна докорінна перебудова існуючої системи управління проєктами. Ключовими елементами цієї трансформації виступають ряд стратегічно важливих заходів, таких як зміцнення інституційного потенціалу, розширення партнерства між різними секторами економіки та інтеграція в управлінські процеси новітніх цифрових технологій. Особливу вагомість має адаптація прийнятих рішень до міжнародних стандартів і передових практик, що сприятиме підвищенню рівня довіри з боку як внутрішніх, так і зовнішніх зацікавлених сторін.

Запровадження таких передових підходів дає можливість утвердити надійний фундамент для створення ефективною системи реконструкції, яка здатна не лише подолати наслідки руйнувань, але й забезпечити тривалий та стійкий розвиток держави в умовах поствоєнного відновлення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ащеулова О.М., Донець Д.М., Остропольська Є. В. Залучення інвестицій у повоєнну відбудову України: можливості та виклики. *Академічні візії*. 2023. № 25. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/756> (дата звернення: 21.04.2025)

1.

Azarenkova G.M., Tkachenko N.V., PROKOPENKO S. INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IN BUSINESS	6
Blakyyta H.V., Chekotun K.Y. BASICS OF THE STRATEGIC COMPETITIVENESS OF A TRADE ENTERPRISE	9
Tanklevska N.S, Bozhok V.Y. GREEN INVESTMENTS AND ENERGY EFFICIENCY IN THE MODERN ECONOMY OF THE ENTERPRISE	11
Андрющенко І.С., Вороніна А.Ю. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	14
Баранова В.В., Бабенко Т.С. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ І ВНУТРІШНІХ ВИКЛИКІВ: ВІД ПАНДЕМІЇ ДО ВІЙНИ	17
Блащук-Дев'яткіна Н.З., Фурман О.О. ПРИБУТКОВІСТЬ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ РИНКУ	20
Вакулович В.Ю., Шкодїна І.В. ІНТЕГРАЦІЯ ESG-КРИТЕРІЇВ У МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ РІШЕННЯ	23
Васильцов О.О., Москаленко О.В. СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВ	27
Вінічук М.В. МЕТОДИ ПРОТИДІЇ ОНЛАЙН ШАХРАЙСТВУ В КОНТЕКСТІ БОРОТЬБИ З ЕКОНОМІЧНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ В УКРАЇНІ	30
Воронін Д. СТАТУС НЕКОМЕРЦІЙНИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я РОЗВИНЕНИХ КРАЇН	32
Гриценко І.О. МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВА ДОПОМОГА, ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	35

Коляда Т. А. ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА КЕРІВНИКА МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ ЯК ФАКТОР ЯКІСНОГО УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ	450
Конєва І.І., Скрипченко Я.Р. ОПТИМІЗАЦІЯ ВИТРАТ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	454
Копитко М.І. УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	457
Кукса В.М., Чен Н. О. ЗАСТОСУВАННЯ МЕНЕДЖЕРОМ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК У КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	460
Кулакова С.Ю. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЄКТАМИ У СФЕРІ ВІДНОВЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ	464
Кутовенко М.О., Балабаш О. С. ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ МЕТАЛО-ПЛАСТИКОВИХ КОНСТРУКЦІЙ	467
Лазаренко Ю.О. УПРАВЛІНСЬКІ ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ ЗАЛУЧЕНОСТІ ПЕРСОНАЛУ В ПРАКТИЦІ СУЧАСНИХ БІЗНЕС-ОРГАНІЗАЦІЙ	469
Ліфінцев Д.С. ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, НЕОБХІДНИХ ДЛЯ УСПІХУ В БІЗНЕСІ: ПОГЛЯД ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	472
Логінова К. С., Стоянова А. Б. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА»	475
Макаренков О. Л. КОМПЛАЙНС-МЕНЕДЖМЕНТ В ПАРАДИГМАЛЬНОМУ ВИМІРІ ПРАВА І БІЗНЕС-КУЛЬТУРИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ЕКОНОМІКИ	477
Малюга В.В. КОНТРАКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У БУДІВНИЦТВІ: ЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ І ШЛЯХИ ЇХ ЗНИЖЕННЯ	481
Міняйленко І.В., Щур-Дунець О.І., Щур-Дунець О.І. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ «ЗЕЛЕНИХ РІШЕНЬ» У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	484
Микитась А.В., Горобко Р.Я. ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ РЕАЛІЗАЦІЇ БЕЗПЕКОВОГО МЕХАНІЗМУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	487

Електронне наукове видання
комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимах

**СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
БІЗНЕСУ, ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ТА ОБЛІКОВИХ СИСТЕМ**

Збірник доповідей
V Міжнародної науково-практичної конференції

(16 травня 2025 року, м. Харків, Україна)

Матеріали подаються в авторській редакції

Формат 60×84/8. Гарнітура Таймс.
Обл.-вид. арк 54,09. Умовн. друк. арк. 43,27

Системні вимоги:
Процесор Pentium-класа; ОС Windows 7/10;
дисковод CD-ROM; Acrobat Reader 10.
Об'єм даних 5,8 Мб. Замовлення № 459/25.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
м. Харків, 61022, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009 р.